

بیانیه پایانی سی‌و نهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی

نظریه «وحدت اسلامی» بر پایه منجزیت در مشترکات و معذّریّت در اختلافات استوار است

در بیانیه پایانی سی‌و نهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی تأکید شده است: بایسته است امت اسلامی با تقویت فرهنگ گفت‌وگوی نخبگانی، تألیف قلوب همگانی، و عقلانیت نقاد و همگرایی میدانی، بصیرت جمعی، هوشیاری تاریخی و همبستگی ایمانی را تقویت کند و راه نفوذ جریان‌های تفرقه‌افکن را مسدود سازد. متن بیانیه بدین شرح است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿إِنَّ هَذِهِ أَفْئَتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّبِعُونِ﴾ (انبیاء/۹۲)
سی‌ونهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی هم‌زمان با هزاروپانصدمین سالگرد ولادت با سعادت پیامبر بزرگوار اسلام حضرت ختمی‌مرتبت محمد مصطفی (ﷺ) از تاریخ ۱۷ تا ۱۹ شهریور ۱۴۰۴ برابر با ۱۵ تا ۱۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ در تهران با عنوان «پیامبر رحمت و وحدت امت» و با حضور و سخنرانی رئیس‌جمهور محترم، جناب‌آقای دکتر مسعود پزشکیان، مقامات عالی‌رتبه، عالمان و اندیشمندان برجسته جهان اسلام برگزار گردید و از ۳۵۰ شخصیت برجسته علمی از کشورهای جهان میزبانی کرد. ارائه ۴۰۰ مقاله علمی، پژوهشی و عرضه ۲۰۰ سخنرانی مجازی، بر شکوه سی‌ونهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی افزود. این کنفرانس در شرایطی برگزار شد که جهان اسلام در اندوهی عمیق برخاسته از تجاوزات، اشغالگری و جنایت‌های سبعمانه رژیم غاصب صهیونیستی به سر می‌برد. حملات پی‌درپی به سرزمین‌های اسلامی، ترور رهبران و فرماندهان مقاومت، قتل‌عام مردم بی‌گناه، توسعه اراضی اشغالی و نیز حمایت همه‌جانبه آمریکا و دولت‌های غربی از این رژیم غاصب، بیش از پیش ماهیت خصمانه آن در برابر امت اسلامی را آشکار ساخت. در چنین وضعیتی، ضرورت اتحاد، همگرایی و همبستگی امت اسلامی برای توقف تجاوزات و تحقق ارزش‌ها و اهداف مشترک بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

بازگشت به سیره رحمانی پیامبر اکرم (صلی‌الله علیه و آله) که اسوه اخلاق متعالی و نماد صلح و برادری است؛ تنها راه تحقق عدالت، صلح پایدار و انسجام امت اسلامی است. بر همین اساس، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی سی‌ونهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی را با موضوع «پیامبر رحمت و اتحاد امت اسلامی» و با تأکید بر آموزه‌های آن حضرت برگزار کرد. در بیانیه پایانی کنفرانس، شرکت‌کنندگان بر نکات ذیل تأکید کردند:

نظریه «وحدت اسلامی» بر پایه منجزیت در مشترکات برگرفته از مفاهیم قرآنی ولایت الهی، اطاعت نبوی، امت یگانه، جنگ به ریسمان الهی، اصلاح ذات بین اعتدالی، اخوت ایمانی و ترک نزاع شیطانی و نیز معذّریّت در اختلافات بر مبنای اصول جواز اجتهاد در فروعات، رعایت اخلاق اختلافات، و احترام متقابل به اعتقادات استوار است.

امروز «وحدت اسلامی» در میدان عمل نیز ضرورتی انکارناپذیر گردیده و اجماع کشورهای اسلامی بر لزوم پایبندی و التزام به آن در حال شکل‌گیری است. پس از برگزاری نزدیک به چهل کنفرانس، امروز شاهد برپایی کنفرانس‌های وحدت اسلامی با عناوین مشابه در کشورهای اسلامی هستیم و جمهوری اسلامی ایران تنها کشوری نیست که پرچم وحدت را برافراشته و بر آن تأکید دارد. امروز گفتمان تقریب و وحدت اسلامی در کشورهای مختلف بر گفتمان تکفیر و فرقت غلبه یافته است. این یک فرصت استثنایی در جهان اسلام است که مکاتب مختلف اسلامی، با استفاده از عقلانی‌ترین مفاهیم، در کنفرانس‌های مختلف، بیانیه مشترک صادر می‌کنند. باید آن را پاس داشت و از دولت‌های کشورهای اسلامی پیشنهاد تقدیر کرد و از دستاوردهای گرانسنگ آن صیانت نمود و تمدن نوین اسلامی را به کمک همه کشورهای اسلامی به منصفه ظهور رسانید.

پرورش شخصیت‌های معتدل، خردورز، دوراندیش و فارغ از تعصبات کور و خشونت‌های بی‌منطق، رسالتی بنیادین و خطیر بر دوش علمای ربانی، نخبگان دینی و متفکران جهان اسلام است. اعتدال به معنای استواری بر صراط مستقیم، وفاداری به حقیقت

• اصول کلیدی مواجهه با تعارض حق و باطل در جهان امروز

حجت‌الاسلام والمسلمین حمید شهریاری، دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در آیین افتتاحیه سی‌و نهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، ضمن تبریک و خیرمقدم به حضار گفت: به‌مناسبت هزارو پانصدمین سالروز میلاد باسعادت حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی (ﷺ)، امسال به‌عنوان «نبی‌الرحمة» نام‌گذاری و مزین شده و در جمهوری اسلامی ایران، ستادی برای برگزاری باشکوه مراسم امسال تشکیل شده و این مراسم، با کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی آغاز گردیده است.

هدف بنیادین ما در کنفرانس‌های وحدت در پنج دوره اخیر این بوده که جوامع اسلامی به سمت مفهوم قرآنی و آرمانی امت‌واحدہ حرکت کنند و اتحادیه کشورهای اسلامی را به منصفه ظهور برسانند تا مرزهای کشورهای اسلامی کمزنگ شود، پول واحد اسلامی رواج یابد و مجلس واحدی که بتواند قوانین و مقررات مشترک و اجماعی را به تصویب برساند، در این اتحادیه فعال گردد.

اصول مهم در مواجهه با تعارض جهانی حق و باطل

در این برهه حساس تاریخی که جهان درگیر تعارضی آشکار بین حق و باطل است، بر امور ذیل تأکید می‌کنیم:
۱. نظریه «وحدت اسلامی» بر پایه منجزیت در مشترکات و معذوریّت در اختلافات شکل می‌گیرد؛ منجزیتی که بر پایه مفاهیمی قرآنی چون ولایت الهی، اطاعت نبوی، امت یگانه، عبادی، جنگ به ریسمان خدایی، اصلاح ذات بین اعتدالی، اخوت ایمانی و ترک نزاع شیطانی استوار است و معذوریتی که بر مبنای اصولی چون جواز اجتهاد در فروعات، رعایت اخلاق اختلافات و احترام متقابل به اعتقادات است.

۲. وحدت اسلامی» امروز به ضرورتی انکارناپذیر تبدیل شده و اجماع کشورهای اسلامی بر پایبندی به آن در حال شکل‌گیری است. پس از حدود چهل دوره برگزاری کنفرانس وحدت اسلامی، این گفتمان در کشورهای مختلف اسلامی از جمله مصر (دانشگاه الازهر)، عربستان (رابطةالعالم الاسلامی) و ترکیه (سازمان دیانت) گسترش یافته است. جمهوری اسلامی ایران، با تأسیس مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و پیگیری چهل‌ساله گفتمان وحدت، نقشی کلیدی ایفا کرده و گفتمان تقریب بر تکفیر و تفرقه غلبه یافته است. مدافعان تفرقه به حاشیه رانده شده‌اند و مکاتب اسلامی با صدور بیانیه‌های مشترک در کنفرانس‌ها، از عقلانیت بهره می‌برند. این فرصت استثنایی برای جهان اسلام، نیازمند پاسداشت و مراقبت است تا با همکاری کشورهای اسلامی، تمدن نوین اسلامی محقق شود. از دولت‌های پیشنهاد در این مسیر باید قدردانی کرد.

۳. فلسطین امروز معیار حق و باطل در جهانی پر از ظلم است. صهیونیست‌ها با جنایات بی‌سابقه، از جمله ریختن مواد منفجره‌ای معادل ۷ برابر بمب هیروشیما بر غزه، تخریب خانه‌ها، مدارس، بیمارستان‌ها و مساجد و شهادت کودکان، زنان، امدادگران و خبرنگاران، مرتکب نسل‌کشی شده‌اند و آن را دفاع نامیده‌اند. این جنایات، مردم آزاده جهان را برای دفاع از فلسطین مظلوم، کرامت انسانی، عدالت و امنیت جهانی بیدار کرده است. وحدت انسانی، فراتر از وحدت اسلامی، برای ارزش‌های مشترک شکل گرفته و گفتمان مقاومت در جهان رشد می‌کند. این آرمان امام خمینی (رحمة‌الله علیه و آله) که نظام جمهوری اسلامی را به حمایت از مستضعفان و خدمت به آن‌ها متعهد کرد. با وجود تلاش مستکبران برای تضعیف مستضعفان، ایمان، صبر، تقوا و وحدت، با تکیه بر وعده الهی، مستضعفان را پیشوایان عدالت و وارثان زمین خواهد ساخت و بر ظالمان غلبه خواهند یافت.

۴. جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، خسارت‌های جبران‌ناپذیری بر ایران وارد کرد؛ دانشمندان و سرداران هدف قرار گرفتند و بیش از هزار شهروند بی‌گناه شهید شدند. در عین حال، رژیم اسرائیل نیز به‌شدت آسیب دید؛ گنبد آهنین فرو ریخت، زیرساخت‌های مهم تخریب شد و اقتصاد این رژیم متحمل زیان‌های سنگین گردید. توقف پروازها، فرار سرمایه‌گذاران و کاهش صادرات باعث شد، روند زوال اسرائیل شدت یابد و اجماع جهانی علیه آن شکل گیرد. این جنگ نمونه‌ای از مقاومت و هزنیته‌های سنگین برای طرفین بود.

۵. اینک یک‌جانبه‌گرایی استکبار جهانی به‌سرکردگی آمریکا، صدای اعتراض و ظلم‌خواهی جهانیان حتی شهروندان غربی را نیز درآورده است. آمریکا با پشتیبانی از یک رژیم سفاک کودک‌کش، حتی آبروی خود را نزد شریکان غربی خود به حراج گذاشته است. به هیچ پیمان بین‌المللی پایبند نیست و بر هیچ عهدی استوار نمی‌ماند. این یک‌جانبه‌گرایی که ریشه در منفعت‌گرایی سیاسی و اخلاقی دارد، گرچه با شعار لیبرالیسم فردگرایانه و حقوق بشر به میدان نظر آمده؛ اما در ساخت عمل تمامی حقوق بشر را فدای منافع خود می‌کند. برای آن، خون هزاران انسان بی‌گناه را می‌ریزد و امنیت جهانی را به مخاطره می‌اندازد.

۶. حامیان چندجانبه‌گرایی، از جمله چین، روسیه، هند و ایران، با بنیمی از جمعیت جهان، در پیمان‌شانگهای و دیگر پیمان‌های منطقه‌ای متحد شده‌اند تا در برابر تحریم‌ها، تعرفه‌ها و داوری‌های ظالمانه مقاومت کنند. این کشورها با هدف افزایش اعتماد جهانی، حمایت از حاکمیت ملی، تقویت همکاری منطقه‌ای، توسعه همکاری‌های علمی، فناوری، تجاری و مالی و مشارکت در پروژه‌های زیرساختی، به دنبال پایان دادن به سیطره غربی در بازار جهانی هستند. این اتحاد، نظم نوین جهانی را برای بازگرداندن کرامت انسانی، گسترش مقاومت در برابر جباران و بازسازی امنیت و عدالت جهانی پایه‌ریزی می‌کند.

خانه، مدرسه، بیمارستان و مسجد را تخریب کرده‌اند؛ کودکان، زنان، کهنسالان، امدادگران و خبرنگاران را شهید و اسم آن را دفاع از سرزمین گذاشته‌اند. این جنایت جنگی، مردم آزاده جهان را بیدار کرد تا با تأکید بر وحدت برخاسته از ارزش‌های مشترک انسانی از فلسطین مظلوم و مردم بی‌پناه و محاصره شده غزه دفاع کنند، از کرامت آدمی سخن بگویند، برای عدالت شعار دهند و برای امنیت جهانی به میدان بیایند. اینک کرامت، عدالت و امنیت، مطالبه همه مستضعفان عالم شده و مستکبران عالم را به چالش کشیده است. این یک همبستگی انسانی و فراتر از وحدت اسلامی است که برای انسانیت و ارزش‌های آن به میدان آمده است. رخداد جدیدی در جهان در حال شکل‌گیری است و گفتمان مقاومت در گستره جهانی روزافزون است. مستضعفان عالم با ایمان، صبر، تقوا و حفظ وحدت و با تکیه بر اراده محتوم، وعده صادق و قدرت لایزال الهی، پیشوایان عدالت در جهان خواهند شد؛ بر ظالمان و مستکبران غلبه خواهند یافت و وارثان زمین خواهند گشت.

طوفان‌الاقصی که از ۷ اکتبر آغاز گردید، مهمترین دستاوردش آن بود که چهره خبیث رژیم منحوس اسرائیل را برای همه جهانیان برملا، و نقشه شوم و پلید تشکیل اسرائیل بزرگ را آشکار ساخت. این مهم صفوف کشورهای اسلامی را متحد و باورهای خطا نسبت به رقابت داخلی در جهان اسلام را زود و همگان را متوجه دشمن مشترک صهیونی ساخت.

جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، علی‌رغم خسارت‌های جبران‌ناپذیر و شهادت بیش از هزار شهروند بی‌گناه، زنان، کودکان، سالخورده‌گان و ... که جمهوری اسلامی به عنوان هزینه دفاع از ملت مظلوم فلسطین و ملت خود پرداخت کرد اما بر دشمن غدار نیز خسارت‌های بی‌سابقه‌ای را تحمیل کرد. ابهت دروغین گنبد آهنین رژیم غاصب با موشک‌های ایرانی فرو ریخت، آسیب‌پذیری صهیونیست‌ها پیش چشم همه جهانیان آشکار گشت، عزت اسلامی ـ عربی جان گرفت، همچنین فرار سرمایه‌گذاران از سرزمین‌های اشغالی، توقف پروازهای تل‌آویو و حیفا، توقف تولید و صادرات، نارضایتی و هراس داخلی به دلیل ناکارآمدی هشدارهای پیشگیرانه، ناامنی سرزمینی مهاجران غاصب، مهاجرت معکوس، بی‌اعتباری بین‌المللی، ضرر ده‌ها میلیارد دلاری، شکست رسانه‌ای، فروپاشی طرح عادی‌سازی روابط و معامله قرن، و اجماع جهانی علیه رژیم صهیونیستی، همه نشانگر روند فزاینده زوال اسرائیل است.

شرکت‌کنندگان در این کنفرانس حمله رژیم صهیونی به مردم کشورهای ایران، فلسطین، لبنان، یمن، سوریه و قطر را قویا محکوم کرده و اعلام می‌دارند: از همه کشورهای اسلامی که در مقابله با رژیم اشغالگر صهیونیستی از ۷ اکتبر تا جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و پس از آن در کنار کشورهای مورد حملات تجاوزکارانه این رژیم بودند و اقدامات دزدانه رژیم اشغالگر قدس و حامیانش را محکوم کردند، تقدیر و تشکر نموده و از کشورهای اسلامی و عربی می‌خواهند با اقدامات عملی، قطع رابطه سیاسی، نظامی و اقتصادی با رژیم اشغالگر گام‌های مؤثری برداشته و به صورت عینی و واقعی به کمک مردم مظلوم فلسطین و غزه بشتابند.

در پایان شرکت‌کنندگان در کنفرانس ضمن تجلیل از شهدای مقاومت؛ اسماعیل هنیه، سیدحسن نصرالله، سیدهاشم صفی‌الدین، یحیی سنوار، صالح العاروری، احمد غالب الزهوی و دانشمندان و سرداران شهید ایرانی و دیگر شهیدان، بر استمرار راه مقاومت و حفظ وحدت اسلامی بر مبنای اخلاق رحمانی نبی مکرم اسلام (صلی‌الله علیه و آله) تأکید ورزیده و هزاروپانصدمین سالگرد میلاد نبی رحمت را به همه مسلمانان جهان تبریک می‌گویند. همچنین مراتب تشکر صمیمانه خود را از رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خامنه‌ای دام‌ظله العالی، از دولت جمهوری اسلامی ایران، به‌ویژه رئیس‌جمهور محترم و دبیرکل محترم مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، استاد دکتر حمید شهریاری، شورای عالی و کارگزاران مجمع قدردانی ابراز می‌دارد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

سی‌ونهمین کنفرانس وحدت اسلامی / ۱۹ شهریور ۱۴۰۴